

N:o 2.

Ank. till Riksd. kansli den 1 mars 1898, kl. 1 e. m.

Konstitutionsutskottets utlåtande, i anledning af väckt motion om ändring af §§ 96, 97 och 98 regeringsformen samt § 68 riksdagsordningen.

Uti en från Andra Kammaren till konstitutionsutskottet hänvisad motion, n:o 154, har herr *Ernst Carlson* framlagt förslag till ändrad lydelse af §§ 96, 97 och 98 regeringsformen samt § 68 riksdagsordningen, afseende att utsträcka justitieombudsmannens embetstid till de tre år, som motsvara en valperiod för Andra Kammaren.

Förslaget är af följande lydelse:

Regeringsformen

§ 96.

Lagtima Riksdag, som, efter förrättade nya val i hela riket till Andra Kammaren, först sammanträder, skall förordna en för lagkunskap och utmärkt redlighet känd man att, under de tre följande åren, intill dess sådant förordnande ånyo skett, såsom Riksdagens ombud etc.

Bih. till Riksd. Prot. 1898. 3 Saml. 2 Häft. (N:o 2).

§ 97.

Denne Riksdagens justitieombudsman, som, så länge han embetet innehafver, skall i alla afseenden anses lika med Konungens justitiekansler, väljes på sätt riksdagsordningen stadgar; och bör dervid jemväl utses en man af de egenskaper, som hos denne embetsman erfordras, att honom efterträda, ifall han, *innan nytt val af justitieombudsman blifvit på grund af 96 § anställt*, skulle med döden afgå, samt att utöfva embetet under den tid justitieombudsmannen kan vara af svår sjukdom eller annat laga förfall derifrån hindrad.

§ 98.

I händelse justitieombudsmannen, under det riksdag är församlad, afsäger sig det erhållna förtroendet eller med döden afgår, skall Riksdagen, *för den tid, som kan återstå, till dess nytt val af justitieombudsman skall ega rum*, i embetet genast insätta den man, som blifvit till justitieombudsmannens efterträdare utsedd. Skulle justitieombudsmannens utsedde efterträdare, under riksdag, afsäga sig det erhållna förtroendet eller i justitieombudsmansembetet insättas eller med döden afgå, utväljes, på ofvan stadgade sätt, en annan behörig man i hans ställe, *för den tid, som kan återstå*. Inträffar något af dessa fall emellan riksdagarne, skall Riksdagens rätt härutinnan genom de af Riksdagen valde fullmäktige i riksbanken och fullmäktige i riksgäldskontoret utöfvas.

Riksdagsordningen

68 §.

Till följd af regeringsformens 96 § skall lagtima Riksdag, *som efter förrättade nya val i hela riket till Andra Kammaren först sammanträder*, förordna en för lagkunskap och utmärkt redlighet känd man att, *under de tre följande åren, intill dess sådant förordnande ånyo skett*, hafva tillsyn öfver lagarnes efterlefnad etc. — — — — —

Valmännen höra vid samma tillfälle, då justitieombudsman utses, och på enahanda sätt välja en man af de egenskaper, som hos denne embetsman erfordras, för att honom efterträda, ifall han, *innan nytt val af justitieombudsman egt rum*, skulle med döden afgå, samt att utöfva embetet under den tid justitieombudsmannen kan vara af svår sjukdom eller annat laga förfall derifrån hindrad.

I händelse justitieombudsmannen, under det Riksdag är församlad, afsäger sig förtroendet eller med döden afgår, insätter Riksdagen genast *för den tid, som kan återstå, till dess nytt val af justitieombudsman skall ega rum*, i embetet den man, som blifvit till *justitieombudsmannens* efterträdare utsedd. Skulle justitieombudsmannens utsedde efterträdare, under riksdag, afsäga sig det erhållna förtroendet eller i justitieombudsmans-embetet insättas eller med döden afgå, utväljes, på ofvan stadgade sätt, en behörig man i hans ställe *för den tid, som kan återstå*.

Till stöd för sitt förslag har motionären hufvudsakligen anført:

En ändring i justitieombudsmannens ställning hade inträdd genom riksdagsperiodens afkortande, i det att den tid, för hvilken justitieombudsmannen valts, lidit en motsvarande förknappning. Så länge lagtima Riksdag enligt grundlagens bud sammanträdde hvart femte år och sedermera hvart tredje år, var justitieombudsmannens embetstid afsevärdt längre än efter 1866, då årliga riksdagar och med dem årliga val af justitieombudsman infördes. Gifvet vore, att den, som tillträdde ett nytt embete, behöfde någon tid att sätta sig in i detsamma. Och lika klart vore, att om den nyvalde skulle kunna uträtta något af vigt, måste han ega en viss, ej allt för kort tilluänt tid till sitt förfogande för att kunna på ett ändamålsenligt sätt planlägga sitt arbete och sätta sin plan i verket. Redan ur denna synpunkt framstode alltså den tid, för hvilken justitieombudsmannen för närvarande utsåges, såsom allt för kort. Men ej nog härmed. På senare tider hade upprepade gånger inträffat, att, ehuru Riksdagen förnyat sitt förtroende till den en gång valde justitieombudsmannen, denne likväl efter kort tid afsagt sig detsamma, i de flesta fall för att öfvertaga en plats i högsta domstolen, dit han af Konungen inkallats. Under de tretton år, som förflutit sedan år 1884, hade justitieombudsmannens embete innehafts af 7 personer. Af dessa hade en beklädt embetet i 5 år, två i 3 år, en 2 år, de öfriga på kortare tid än två år, ja, en endast ett halft år och en knappt sex veckor, innan han blef justitieråd. Detta tydde uppenbart på ett missförhållande, som på ett eller annat sätt borde afhjelpas, så mycket mer som vaxlingen bland till justitieombudsmannens supp-

leant valde varit lika snabb som bland de ordinarie. Vid dessas afgång hade nemligen suppleanterna i regeln insatts på de ordinaries plats, men blott för att inom kort i de flesta fall öfvertaga ett justitierådsembete. Naturligen kunde ingen anmärkning med fog göras deremot, att den, som hedrats med Riksdagens förtroende att vara dess justitieombudsman, inkallades i högsta domstolen. Ej heller torde Riksdagen ha skäl misstycka, att den justitieombudsman, som erhållit en sådan kallelse, följde densamma och sålunda utbytte en ettårig förtroendepost mot ett bättre aflönadt och med pensionsrätt utrustadt högt embete. Men från synpunkten af den värdefulla erfarenhet, en justitieombudsman under en genom Riksdagens förnyade förtroende utsträckt embets tid borde vara i tillfälle att förvärfva, och den prestige, en längre tids embetsutöfning förlänade, vore en dylik tät vexling af embetets innehafvare afgjordt att beklaga. Deraf måste kontinuitet i uppfattningen af embetets pligter oundvikligen lida, den nye innehafvaren af embetet måtte vara hur framstående som helst. Det af motionären nu framlagda förslaget till utsträckning af tiden för justitieombudsmannens embetsutöfning skulle för embetets innehafvare medföra en mera tryggad ställning och underlätta ett planmessigt fullföljande af hans arbete. Jemte dessa fördelar, som ej blott skulle blifva justitieombudsmannens, utan äfven Riksdagens, skulle derigenom äfven vinnas ökad utsigt, att justitieombudsmannen längre, än på senare tider varit fallet, kunde förmås att qvarstå vid sitt embete, och sålunda kontinuiteten i embetsutöfningen främjas. Ett visst stöd för den sålunda ifrågasatta ändringen af grundlagens bud i nämnda afseende torde kunna sökas i den omständigheten, att stadgandet om årliga val af Riksdagens fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret år 1894 ändrades derhän, att dessa val skulle förrättas för tre år i sänder. Lika litet i fråga om den nu föreslagna ändringen af justitieombudsmannens val som i fråga om valet af nyssnämnda fullmäktige innebure stadgandet om en treårig valperiod någon nyhet, utan endast en återgång till hvad som före år 1866 var gällande.

Slutligen har motionären anhållit, att konstitutionsutskottet måtte i motionens syfte vidtaga de redaktionella ändringar i paragrafernas ofvan föreslagna lydelse, som kunde finnas påkallade, äfvensom föreslå de öfvergångsbestämmelser, som kunde anses erforderliga.

För belysning af den fråga, motionen rör, har utskottet låtit upprätta och såsom bilaga till detta betänkande fogat en förteckning öfver de personer, hvilka sedan justitieombudsmansinstitutionens införande år 1809 blifvit valda till justitieombudsman och dennes eventuelle efterträdare, med angifvande af den tid, de utöfvat embetet. Af denna förteckning framgår, att det sex gånger sedan 1884 inträffat, att innehafvare af justitieombudsmansembetet afsagt sig detsamma för att tillträda högre embete i statens tjänst, och såsom synes af motionens motivering, är det detta täta ombyte af embetets innehafvare, som närmast föranledt det nu väckta förslaget. För att dettas syfte verkligen skall kunna vinnas är dock den tid, för hvilken justitieombudsmannen enligt förslaget skulle väljas, uppenbarligen alldeles för kort, och förändringens betydelse skulle därför egentligen komma att ligga deri, att den rätt att utse justitieombudsman, som allt sedan embetets tillkomst har tillhört hvarje Riksdag (sedan 1866 med undantag af urtima Riksdag), skulle tillhöra endast hvar tredje.

Det är icke första gången, denna inskränkning i Riksdagens rätt föreslås. Vid 1868 års riksdag väcktes motion derom i Första Kammaren af herr Säve (motion n:o 9) utan att dock vinna tillslutning vare sig inom konstitutionsutskottet eller hos kamrarna. Utskottet (utlåtande n:o 4) anmärkte deremot, bland annat, följande: »Då Riksdagens ställning till justitieombudsmannen, såsom redan sjelfva namnet angifver, är den en hufvudman intager till sitt befullmäktigade ombud, torde man ej vilja bestrida rättigheten af den grundsats, att Riksdagen bör vara i tillfälle att hvarje gång den sammanträder utöfva den rättighet att återkalla sin fullmakt, som allmän lag tillerkänner hvarje hufvudman; och finner utskottet intet skäl att tillstyrka Riksdagen att afstå en rättighet, som hvilar på en riktig grundsats, och hvars missbruk man icke har anledning att befara, men som någon gång kunde vara af vigt att oförminskad ega i behåll».

Den anmärkning mot förslaget, som innehålles i detta yttrande, eger enligt utskottets mening fortfarande giltighet. Dess betydelse framträder till fullo, om man erinrar sig stadgandet i § 42 mom. 2 riksdagsordningen, enligt hvilket hvarje lagtima Riksdags lagutskott skall granska justitieombudsmannens embetsförvaltning och med utlåtande deröfver till Riksdagen inkomma. Afsigten med detta stadgande skulle väsentligen förfelas, om Riksdagens rätt att välja ny justitieombudsman inskränktes till hvar tredje år.

Då motionären till stöd för sitt förslag åberopar den förändring i fråga om fullmäktiges i riksbanken och riksgäldskontoret funktionstider, som genomfördes år 1894, så anser utskottet sig böra anmärka, att de skäl, som föranledde denna förändring, icke kunna åberopas med afseende

på den nu ifrågasatta, äfvensom att jemförelsen ej heller för öfrigt är fullt träffande, i det att hvarje lagtima Riksdag fortfarande eger rätt att genom val af ett visst antal fullmäktige utöfva inflytande på sammansättningen af de ifrågavarande verkens styrelser.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, får utskottet hemställa,

att herr Carlsons förevarande motion icke måtte föranleda någon Riksdagens vidare åtgärd.

Stockholm den 28 februari 1898.

På utskottets vägnar:

O. BERGIUS.

Reservationer:

af herr *Säve*, som anfördt:

»Då antagligt är, att de tätta ombyten af justitieombudsmän, som under de senare åren inträffat, i väsentlig grad föranledts deraf, att valperioden för ombudsmannen med 1866 års riksdagsordning förkortades från treårig till ettårig; då dessa ombyten måste inverka ofördelaktigt på sjelfva justitieombudsmannainstitutionen, hvilken, för att kunna förblifva hvad den varit, förutsätter en större kontinuitet i embetsgöromålens handläggning, än hvad hadanefter läser kunna påräknas; och då slutligen ombudsmannen i följd af sin otrygga ställning måste sakna mycket af den prestige, hvilken är ett af villkoren för att han på ett framgångsrikt sätt skall kunna lösa de många magtpåliggande och grannliga uppgifter, som i grundlag och instruktion äro honom förelagda — har jag ansett, att utskottet bort tillstyrka bifall till de i motionen föreslagna grundlagsändringarna med de mindre redaktionella förändringar, som utskottet möjligen kunnat pröfva nödiga;»

af herrar *Vahlin* och *Liljeholm*; samt

af herr *Dahn* emot viss del af utskottets motivering.

INLEDNING

Herrar *Ljungman* och *Restadius* hafva begärt få här antecknadt, den förstnämnde, att han ej varit närvarande vid detta utlåtandes slutliga justering, samt den sistnämnde, att han ej öfvervarit ärendets behandling inom utskottet.

Bilaga.

Förteckning

öfver personer, utsedde till Riksdagens justitieombudsman och dennes eventuelle efterträdare
åren 1809—1898.

(Förkortningar: R. St. = Rikets ständer; R. = Riksdagen; Fullm. = fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret;
J.O.M. = justitieombudsman; Efttr = justitieombudsmannens eventuelle efterträdare.)

Justitieombudsman.	Embets-tid såsom justitieombudsman.	Justitieombudsmannens eventuelle efterträdare.	A n m ä r k n i n g a r.
1. <i>Mannerheim, Lars Aug.</i> , frih., f. d. förste expeditionsskreterare.	⁶ / ₆ 1809— ⁴ / ₈ 1823	<i>Petersson, Joh. Henr.</i> , lagman, advokatfiskal i kommerskollegium. <i>Zenius, Olof</i> , kommerseråd.	Förordnad af R. St. ¹ / ₈ 1810; tiden för innehafvandet af befattningen skulle räknas från ⁶ / ₆ 1809; ånyo förordnad ¹² / ₆ 1810, ⁵ / ₈ 1812, ²⁰ / ₇ 1815 och ² / ₆ 1818. Förordnad af R. St. ¹ / ₈ 1810; ånyo förordnad ¹² / ₆ 1810 och ⁵ / ₈ 1812. Förordnad af R. St. ²⁰ / ₇ 1815; ånyo förordnad ² / ₆ 1818. Förordnad af R. St. ¹¹ / ₈ 1823; död kort efter valet.
2. <i>Ehrenborg, Casper</i> , t. f. landshöfding, förste expeditionsskreterare.		<i>Richert, Joh. Gabriel</i> , förste expeditionsskreterare, häradshöfding.	Förordnad af R. St. ¹¹ / ₈ 1823; förklarade sig ej vilja inträda i J.O.M.-embetet, i anledning hvaraf nytt val anställdes.
3. <i>Törneblad, Carl Peter</i> , hofrättsråd, häradshöfding.	¹⁵ / ₁₀ 1823— ⁶ / ₉ 1834	<i>Callerholm, Nils</i> , lagman, häradshöfding och borgmästare. <i>Ullberg, Jonas</i> , lagman och borgmästare, jur. utr. d:r.	Förordnad af R. St. ¹⁵ / ₁₀ 1823; ånyo förordnad ²⁵ / ₅ 1829. Sedermera en af rikets herrar, justitiestatsminister m. m. Förordnad af R. St. ¹⁵ / ₁₀ 1823; afsade sig uppdraget, i anledning hvaraf nytt val anställdes. Förordnad af R. St. ¹⁷ / ₁₁ 1823; ånyo förordnad ²⁵ / ₅ 1829.

Justitieombudsman.	Embets-tid såsom justitieombudsman.	Justitieombudsmanens eventuelle efterträdare.	A n m ä r k n i n g a r.
4. <i>Poignant, Pehr Niclas</i> , revisionssekreterare.	—		Vald af R. St. 6/9 1834; död dagen derefter, innan förordnande utfärdats.
5. <i>Landin, Carl Ludvig</i> , hofrättsråd i Svea hofrätt.	17/9 1834—1/3 1848	<i>Bergström, Joh. Jacob</i> , häradshöfding i Södra Möre. <i>Rhodin, Lars Johan</i> , krigsfiskal, lagman. <i>Runeberg, Edv. Gabriel</i> , magistratssekreterare i Stockholm, lagman.	Vald till Eftr. af R. St. 6/9 1834; med anledning af revisionssekreteraren Poignants död af R. St. 17/9 1834 förordnad till J.O.M.; ånyo förordnad 13/6 1840 och 9/11 1844; vice president 1846. Förordnad af R. St. 21/10 1834. Förordnad af R. St. 13/6 1840. Förordnad af R. St. 9/11 1844.
6. <i>Theorell, Sven Lorenz</i> , häradshöfding i Södra Möre. kammarråd.	11/3 1848—4/2 1857	<i>Mörner, Carl Göran Detlof</i> , greve, hofrättsråd i Svea hofrätt, kammarherre. <i>Almqvist, Ludv. Theodor</i> , häradshöfding i W. och Ö. Rekarne m. fl. härad, revisionssekreterare.	Förordnad af R. St. 11/3 1848; ånyo förordnad 1/3 1861 och 26/3 1854. Förordnad af R. St. 11/3 1848; ånyo förordnad 1/3 1851. Förordnad af R. St. 26/2 1854.
7. <i>Bergfalk, Pehr Erik</i> , professor i Upsala, jur. utr. d:r.	—		Förordnad af R. St. 4/2 1857; afsade sig uppdraget.
8. <i>Södergren, Joh. Aug.</i> , revisionssekreterare.	18/2 1857—17/7 1857	<i>Lagerstråle, Gerhard</i> , häradshöfding i Luggude härad, assessor.	Förordnad af R. St. till Eftr. 4/2 1857; med anledning af Professor Bergfalks afsägelse af R. St. 18/2 1857 insatt i J.O.M.-embetet; utnämnd till justitieråd 1857. Förordnad af R. St. 28/2 1857.

Justitieombudsman.	Embetstid såsom justitieombudsman.	Justitieombudsmannens eventuelle efterträdare.	A n m ä r k n i n g a r .
9. <i>Lagerstråle, Gerhard</i> , häradshöfding i Luggude härad, assessor.	22/7 1857—10/5 1858	<i>Wester, Carl</i> , häradshöfding i Listers härad.	Med anledning af J.O.M. Södergrens utnämning till justitieråd af R. St. 22/7 1857 insatt i J.O.M.-embetet; statsråd 1858. Förordnad af R. St. 24/10 1857.
10. <i>Wester, Carl</i> , häradshöfding i Listers härad.	10/5 1858—4/8 1861	<i>Fröman, Nils Aug.</i> , sekreterare i J.O.M.-expeditionen, advokatfiskals n. h. o. v.	Med anledning af J.O.M. Lagerstråles kallelse till statsråd af Fullm. 10/5 1858 insatt i J.O.M.-embetet; förordnad af R. St. 8/2 1860; död under embetsresa 4/8 1861. Förordnad af R. St. 8/2 1860.
11. <i>Fröman, Nils Aug.</i> , sekreterare i J.O.M.-expeditionen, advokatfiskals n. h. o. v.	15/8 1861—14/8 1884	<i>Dreijer, Arendt</i> , expeditionsschef i justitietatsexpeditionen. <i>Rydqvist, Carl Magnus</i> , advokatfiskal i kommerskollegium. <i>Huss, Frans Fabian</i> , expeditionsschef i justitietatsexpeditionen. <i>Lindhagen, Claës Albert</i> , revisionssekreterare. <i>Svedelius, Carl Frithiof</i> , revisionssekreterare.	Med anledning af J.O.M. Westers död af Fullm. 15/8 1861 insatt i J.O.M.-embetet; förordnad af R. St. 18/2 1863; ånyo förordnad af R. St. 14/2 1866 samt af R. 14/3 1867, 4/3 1868, 27/2 1869, 1/3 1870, 4/3 1871, 21/2 1872, 1/3 1873, 20/2 1874, 27/2 1875, 4/3 1876, 28/2 1877, 2/3 1878, 26/2 1879, 26/2 1880, 22/2 1881, 22/2 1882, 27/2 1883 och 27/2 1884; afsade sig embetet 1884 och erhöll pension. Förordnad af R. St. 16/2 1863; ånyo förordnad 14/2 1866; utnämnd till justitiekansler 1866 och till justitieråd 1867. Förordnad af R. St. 20/8 1866. Förordnad af R. 14/3 1867; utnämnd till justitieråd 1869. Förordnad af R. 4/3 1868; ånyo förordnad 27/2 1869, 1/3 1870 och 4/3 1871; utnämnd till justitieråd 1874. Förordnad af R. 21/2 1872; ånyo förordnad 1/3 1873 och 20/2 1874; utnämnd till justitieråd 1874.

Justitieombudsman.	Embetstid såsom justitieombudsman.	Justitieombudsmannens eventuelle efterträdare.	A n m ä r k n i n g a r.
		<i>Billbergh, Ture Arvid</i> , advokatfiskal i Svea hofrätt.	Förordnad af R. ²⁷ / ₂ 1875; ånyo förordnad ⁴ / ₃ 1876, ²⁸ / ₂ 1877, ² / ₃ 1878, ²⁸ / ₂ 1879, ²⁸ / ₂ 1880, ²² / ₂ 1881, ²² / ₂ 1882, ²⁷ / ₂ 1883.
12. <i>Lothigius, Lars Wilh. Samuel</i> , häradshöfding i Årstads m. fl. härad.	¹⁴ / ₈ 1884— ³⁰ / ₁₀ 1886	<i>Lothigius, Lars Wilh. Samuel</i> , häradshöfding.	Förordnad af R. ²⁷ / ₂ 1884. Med anledning af J.O.M. Frömans af- sägelse af Fullm. ¹⁴ / ₈ 1884 insatt i J.O.M.-embetet; förordnad af R. ²¹ / ₂ 1885 och ²⁰ / ₂ 1886; utnämnd till landshöfding 1886.
13. <i>Thomasson, Eskilander</i> , borgmästare i Lund.	⁴ / ₁₁ 1886— ²¹ / ₆ 1889	<i>Thomasson, Eskilander</i> , borgmästare i Lund.	Utsedd af Fullm. ¹⁴ / ₈ 1884; förordnad af R. ²¹ / ₂ 1885; ånyo förordnad ²⁸ / ₂ 1886. Med anledning af J.O.M. Lothigius' ut- nämning till landshöfding af Fullm. ⁴ / ₁₁ 1886 insatt i J.O.M.-embetet; förordnad af R. ²³ / ₂ och ⁷ / ₇ 1887, ²⁸ / ₂ 1888 och ²³ / ₂ 1889; utnämnd till justitieråd ²¹ / ₆ 1889.
		<i>Bergius, Sebastian Oskar Gust.</i> , häradshöfding i Rönnebergs m. fl. hä- rad, f. d. hofrätts- assessor.	Utsedd af Fullm. ⁴ / ₁₁ 1886; förordnad af R. ²³ / ₂ och ⁷ / ₇ 1887.
14. <i>Huss, Magnus Wilhelm</i> , revisionssekreterare.	²⁷ / ₆ 1889— ⁵ / ₈ 1889	<i>Huss, Magnus Wilhelm</i> , revisionssekreterare.	Förordnad af R. ²⁸ / ₂ 1888; ånyo för- ordnad ²³ / ₂ 1889. Med anledning af J.O.M. Thomassons utnämning till justitieråd af Fullm. ²⁷ / ₆ 1889 insatt i J.O.M.-embetet; utnämnd till justitieråd ⁵ / ₈ 1889.
		<i>Claëson, Nils Ludv. Al- fred</i> , assessor i Svea hofrätt.	Förordnad af Fullm. ²⁷ / ₆ 1889.
15. <i>Claëson, Nils Ludv. Alfred</i> , assessor i Svea hofrätt.	¹⁵ / ₈ 1889— ³⁰ / ₉ 1892	<i>Claëson, Nils Ludv. Al- fred</i> , assessor i Svea hofrätt.	Med anledning af J.O.M. Huss' ut- nämning till justitieråd af Fullm. ¹⁵ / ₈ 1889 insatt i J.O.M.-embetet; förordnad af R. ²¹ / ₂ 1890, ¹⁸ / ₂ 1891 och ²⁰ / ₂ 1892; utnämnd till justitie- råd ²⁰ / ₉ 1892.
		<i>Restadius, Daniel Gott- lieb</i> , häradshöfding i Vätö m. fl. härad.	Förordnad af R. ²¹ / ₂ 1890; ånyo för- ordnad ¹⁸ / ₂ 1891.

Justitieombudsman.	Embets- tid såsom justitieombudsman.	Justitieombudsmannens eventuelle efterträdare.	A n m ä r k n i n g a r.
16. <i>Lilienberg, Alb. Alex.</i> , häradshöfding i Me- delstads härad.	—	<i>Lilienberg, Alb. Alex.</i> , häradshöfding i Medel- stads härad.	Förordnad af R. ²⁰ / ₂ 1892.
17. <i>Thollander, Axel</i> <i>Ferd.</i> , revisionssekre- terare.	⁶ / ₁₀ 1892— ³ / ₄ 1897	<i>Bohman, Hugo Erik</i> <i>Mauritz</i> , revisions- sekreterare.	Med anledning af J.O.M. Claëssons nämning till justitieråd af insatt i J.O.M.-embetet, men sig uppdraget, i anledning Fullm. anställde nytt val. Förordnad af Fullm. ⁶ / ₁₀ 1892 samt R. ²² / ₂ 1893, ¹⁷ / ₂ 1894, ²³ / ₂ 1895, ²² / ₂ 1896 och ⁶ / ₃ 1897: utnämnd till ju- stitieråd ³ / ₄ 1897.
18. <i>Bohman, Hugo Erik</i> <i>Mauritz</i> , revisions- sekreterare.	³⁰ / ₄ 1897— ⁵ / ₁₁ 1897	<i>Ribbing, Gustaf</i> , assessor i Svea hofrätt.	Utsedd af Fullm. ¹³ / ₁₀ 1892; af R. ²² / ₂ 1893: ånyo förordnad ¹⁷ / ₂ 1894, ²³ / ₂ 1895, ²² / ₂ 1896 och ⁶ / ₃ 1897
19. <i>Ribbing, Gustaf</i> , assessor i Svea hof- rätt.	¹⁰ / ₁₁ 1897— ⁹ / ₂ 1898	<i>Leijonmarck, Carl Evald</i> , konstituerad revisions- sekreterare.	Med anledning af J.O.M. Thollande utnämning till justitieråd af R. ³⁰ / ₂ 1897 insatt i J.O.M.-embetet; nämnd till justitieråd ⁶ / ₁₁ 1897. Förordnad af R. ¹² / ₅ 1897.
20. <i>Berger, Ossian</i> , hä- radshöfding i norra Åsbo härad, f. d. hofrättsassessor.	¹² / ₂ 1898—		Med anledning af J.O.M. Bohmans ut- nämning till justitieråd af Fullm. ¹⁰ / ₁₁ 1897 insatt i J.O.M.-embetet. Utsedd af Fullm. ¹² / ₁₁ 1897; af R. ¹² / ₂ 1898. Förordnad af R. ¹² / ₂ 1898.